

UTRECHT,
XXXXXXXXXX

28 nov.1958

Voor hoofdredactie

RAPPORT. - Zaak De Wit op N.Guinea.

Zeer geachte Heer Lücker,

Pas vandaag heb ik contact kunnen krijgen met pater Stokman. Om tijd te besparen heb ik zijn informatie omtrent de zaak - De Wit op Nieuw Guinea telefonisch gevraagd. Pater Stokman zegt: deze zaak heeft twee kanten. Het staat vast, dat De Wit, ambtelijk beoordeeld, fouten heeft gemaakt. De andere kant is: Het is een raadsel, dat de gouverneur deze zaak zo lang slepende heeft gehouden. De fout is namelijk al in juni gemaakt, althans toen manifest geworden. De gouverneur schijnt wel onder druk te hebben gestaan van prot.christelijke zijde. Wat de Wit is overkomen, zou een protestantse ambtenaar waarschijnlijk niet gebeurd zijn. "Ik adviseer U voorlopig - zegt pater S. - De Wit niet al te veel te verdedigen. ~~De conclusies~~ De conclusies uit de rapporten, die binnen zijn, wettigen grote voorzichtigheid; zowel in het belang van De W. zelf, als in dat van de missie op N.Guinea. De W. had - als hij meende op zijn recht te moeten en kunnen staan - een van de twee beslissingen moeten nemen: Hij had moeten zeggen: ik neem ontslag, 'of hij had moeten protesteren tegen zijn ontslag met de mededeling, dat hij zijn recht zou gaan zoeken. Hij heeft evenwel iets anders gedaan: Hij heeft met de gouverneur ~~een gesprek~~ overlegd over enkele jaren ziekte-verlof, om voordelig (althans niet nadelig) weg te kunnen gaan. Hiermede heeft hij - althans in deze kwestie - zijn zwakke zijde bloot gegeven. Omtrent deze, iet-wat vreemde, gedraging heeft De Wit zich inmiddels verweerd. Hij zou namelijk, volgens zijn zeggen, zekerheid hebben gehad (of gemeend hebben, dat hij die had), dat hij ontslagen zou worden; dat zijn ontslag reeds een voldongen feit was. Toen heeft hij getracht te redden, wat hij meende, dat hij redden kon. Vandaag, of morgen, is De W. in Nederland. Pater Stokman gaat met hem praten. De W. gaat zeker ook praten met de minister. Wij (pater S.) gaan, als dit nodig blijkt ook op audiëntie bij de minister. Het moge, volgens pater S., juist zijn, dat ~~de zaak~~ het beleid omtrent de scholenbouw onder de voorganger van dr Platteel, voltooid en afgerond was; De W. had toch in later stadium met dr Pl

UTRECHT,
XXXXXXXXXX

28 nov. 1958

RAPPORT.- Zaak de Wit op N. Guinea - II

moeten spreken. Hij verzweeg echter zaken op ogenblikken, dat het verstandig, redelijk en voor-de-hand-liggend zou zijn geweest, dat hij er over gesproken zou hebben.

„Al met al, ambtelijk gezien, een eigenaardige geschiedenis“, zegt pater Stokman, die overigens herhaalt: „Maar als het een protestant zou zijn overkomen, had de kwestie waarschijnlijk een andere wending genomen“. Hij is bereid om ons met alle gewenste informaties terzijde te staan. Zijn waarschuwing is: verzamel maar documentatie hierover, want - zo nodig en wenselijk - ~~brek~~ komt de zaak half december in de Kamer. Ook als ze De Wit zouden moeten laten vallen, zullen ze de missie, zoveel als kan van deze kwestie vrijspelen.

Met vriendelijke groeten van

Sprenger